

A Reggeli Újság (Nagyvárad) tegnapi lapszámában írta meg: a romániai magyar történelmi egyházak évek óta várnak arra, hogy a magyar fővárosban hozzájussanak egy olyan reprezentatív hajlékhoz, amelyet multifunkcionálisan használni tudnának.

A Reggeli Újság (Nagyvárad) tegnapi lapszámában írta meg: a romániai magyar történelmi egyházak évek óta várnak arra, hogy a magyar fővárosban hozzájussanak egy olyan reprezentatív hajlékhoz, amelyet multifunkcionálisan használni tudnának. Tőkés László királyhágómelléki református püspök a napilap mai számában reflektál az ügyre.

A Reggeli Újság (Nagyvárad) tegnapi lapszámában írta meg: a romániai magyar történelmi egyházak évek óta várnak arra, hogy a magyar fővárosban hozzájussanak egy olyan reprezentatív hajlékhoz, amelyet multifunkcionálisan használni tudnának.

A rendszerváltást követően jó néhány ígéret hangzott el felelős tényezők részéről, mígnem végül az Orbán-kormány idején, 2001-ben meg is született egy olyan határozat, amely egy ilyen ingatlan beszerzését, rendbetételét és rendelkezésre bocsátását írta elő. Csakhogy mire a tervből valóság lett volna, addigra Magyarországon is bekövetkezett egy kormányváltás. A Medgyessy-kabinet egyik 2004. évi határozatával számos korábbi kormány- és minisztertanácsi határozatot hatályon kívül helyezett, köztük azt is, amelyik az erdélyi katolikus, református, unitárius és evangélikus egyházaknak kedvezett. A lap információi szerint a szóban forgó reprezentatív ingatlan beszerzése (állami tulajdonba vétele), felújítása, átalakítása és megfelelő berendezése ugyan megtörtént, az előirányzott pénzt erre ráköltötték, ám az máig nem áll azok rendelkezésére, akiknek eredetileg szánták.

Tőkés László királyhágómelléki református püspök a napilap mai számában reflektál az ügyre.

– Miként vetődött föl az, hogy a magyar kormány a romániai magyar történelmi egyházak rendelkezésére bocsásson Budapesten egy ingatlant? Milyen jelentőséggel bírt volna mindez, s konkrétan mi lett volna az épület funkciója?

Kialakult egy hagyományos kapcsolat Magyarország miniszterelnökeivel és államelnökeivel, már 15 év óta. Ez a kapcsolat különösképpen szoros és gyümölcsöző volt az Orbán-kormány, illetve Mádl Ferenc államelnöksége idején. Ezen találkozásokon egyházaink igyekeztek hozzájárulni közös, egész magyarságunkat érintő kérdéseink megoldásához, mind Mádl elnök úr, mind Orbán miniszterelnök úr nagyra becsülte az egyházak nemzetmegtartó szerepét. Gondolok itt a mi esetünkben elsősorban az erdélyi történelmi egyházakra, a római katolikus, református, evangélikus és unitárius egyházakra. Egy ilyen, Orbán Viktor volt miniszterelnökkel

való találkozó alkalmával tették szóvá az érdekelt egyházak püspökei, hogy van néhány olyan épület, ingatlan vagy még terület is Magyarországon, amelyek a trianoni diktátum előtt egyházi tulajdonban volt, és a magyarországi restitúciós törvény nem intézkedett ezek ügyében, megrövidítve ezáltal az érintett egyházakat. Nekünk például nincs ilyen ingatlanunk Magyarországon, hacsak nem vesszük azt, hogy a Tiszántúl minden ingatlanvagyonra közös tulajdona volt Debrecennek és Nagyváradnak, mint egyházkerületnek. Ám például a nagyváradi római katolikus egyháznak, az Erdélyi Református Egyházkerületnek vannak ilyen tulajdonai odaát. Felvetődött az ötlet: milyen jó és méltányos volna, hogyha a Trianon okozta vagyoni veszteséget is kárpótlandó az erdélyi magyar egyházak valamely nagy értékű ingatlanhoz jutnának, amelyet a magyar fővárosban használhassanak egészen gyakorlati célokra is. Példának okáért legyen egyházaink képviselőinek valamely bázisa Budapesten, ahol egyáltalán meg tudjanak szállni. Másfelől pedig egyházképviselési, egyházdipomáciai szempontból sem volna közömbös, hogy Budapesten otthon lehessünk. Nos, mint megtudtam, az ötletet tett követte, és 2001 decemberében a magyar kormány arról intézkedett, hogy közbeszerzési eljárás útján szerezzenek be egy nagyobb kiterjedésű ingatlant, és azt újítsák fel a romániai magyar egyházak számára. Nagy homály fedte évekig ezen határozat végrehajtását.

– Az ominózus kormányhatározat hatálytalanításáról kaptak-e valamilyen értesítést?
– Nem, semmilyen értesítést nem kaptunk. 2001 decembere, ama kormányhatározat megszületése óta csak az Orbán-kormány jelezte, hogy folyamatban van a beszerzés. Semmilyen konzultáció, semmilyen értesítés nem történt. Én magam levélben is fordultam Bálint-Pataki József HTMH-előkhöz, érdeklődve erről az ingatlanról. Kitérő választ kaptam. Más ízben pedig nem kaptam választ. Az tudnivaló a kormányhatározatból, hogy az ingatlankezelő maga a HTMH volt, tehát ő kapta a megbízatást, a végrehajtó pedig a kancelláriaminiszter volt, értelemszerűen előbb Kiss Elemér, majd Kiss Péter volt a főfelelőse ennek az ügynek, másodsorban meg Bálint-Pataki József. E konkrét ügyön túlmutató üzenete is van ennek az esetnek, és pedig az, hogy milyen a viszonya a mai magyar kormánynak a határon túli magyarsághoz, a határon túli magyar egyházakhoz. Deklarált módon jó az a viszony, deklarált módon támogatja a magyar kormány az egyházaknak a nemzetmegtartó szolgálatát, de ez az eset szöges ellentétben áll ezzel a deklarált kormányzati céllal. Ezek után nem marad más hátra, mint a legilletékesebbekhez, a Miniszterelnöki Hivatalhoz, illetve a HTMH-hoz fordulni. Én magam már írtam egy levelet ebben a tárgyban Bálint-Pataki József volt előknek, hisz ő az ügynek a legilletékesebb ismerője, tudója. Még azt is megírtam, hogy ő papgyerek volt, és azt a minimális szolidaritást elvárjuk tőle, hogy egy ilyen egyházi vonatkozású kérdésben legalább tájékoztasson. Nem marad más hátra, mint megkeresni továbbá az erdélyi magyar történelmi egyházak vezetőit. Megítélésem szerint közösen kellene fordulnunk az előbbiekhöz.

– Lát-e reményt arra, hogy valamilyen pozitív változás történhet az ügyben?
– Gondolom, hogy az egyházak igénye méltányos és jogszerű, hiszen egy kormányhatározatról van szó, amelyik évekig érvényes volt, és amelyet ismeretlen indoklással hatályon kívül helyezett a szocialista-szabademokrata kormány. Legalább valamiféle indoklás és válasz jár, illendő ezen eljárás tárgyában.
– Vonható-e párhuzam ezen eset és a tervezett érmindszenti Ady-zarándokhely ügye között, amelyre szintén az Orbán-kormány különített el pénzt, aztán a Medgyessy-kormány azt másnak, másra adta?
– A kérdés teljesen megalapozott. Véleményem szerint analóg esetről van szó. Mindkét ügyben az egyház rovására történt döntés.

„Egyházdiplomáciai szempontból nem volna közömbös, hogy otthon lehessünk Budapesten”

Írta: Reggeli Újság (Nagyvárad)

2005. október 05. szerda - Módosítás: 2005. október 05. szerda

Tóth Hajnal